

Hushållens tillgångar krymper av svag börs

- Hushållens nettoförmögenhet sjunker till 25 000 miljarder kronor
- Det senaste årets nysparande översteg 400 miljarder kronor

Turbulent inledning på året

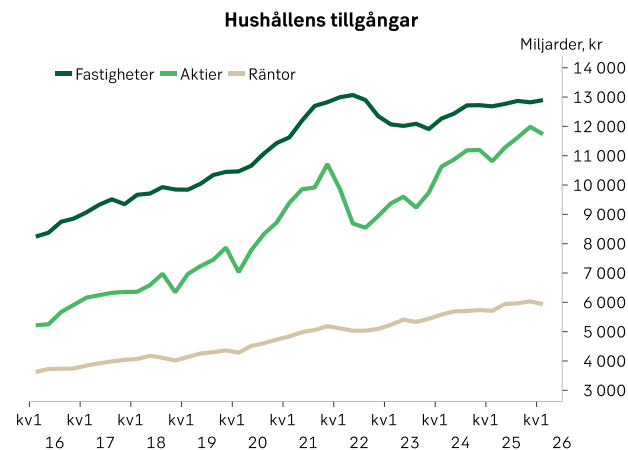
Inför årets första kvartal fanns stora förhoppningar om en fortsatt återhämtning för svensk ekonomi, driven av hushållens stigande konsumtion. Företagens förtroende förbättrades och gröna skott slog ut på den svenska arbetsmarknaden. Dessutom rådde det positiva förväntningar kring börsutvecklingen. Kvartalet färgades i stället av dess sista månad när nya geopolitiska konflikter bröt ut. Den här gången i Mellanöstern. När 20 procent av världens olja fastnade i Hormuzsundet steg oljepriset kraftigt, börserna föll och ränte- och inflationsutsikter blev mer osäkra. Oljans utbudsbortfall har hittills till stor del ersatts genom frigörande av lager och alternativa transportvägar. Det har bidragit till att de ekonomiska konsekvenserna av kriget i viss mån begränsats, även om energipriser stigit kraftigt.

Vid utgången av kvartalet var såväl världsbörsen (MSCI) som Stockholmsbörsen (OMXSPI) ett par procent lägre än vid årsskiftet. Återhämtningen av ekonomin avmattades också när BNP minskade något mot föregående kvartal. Inflationen har däremot sjunkit ytterligare, trots högre energipriser. Det har gjort att Riksbanken kunnat avvakta och hållit styrräntan oförändrad på 1,75 procent. Tecken på prisuppgångar bland företagen har däremot kunnat skönjas. Ju längre kriget i Mellanöstern fortgår desto större blir risken för spridningseffekter med bredare prisuppgångar.

Nedstämda hushåll men stabilt sparande

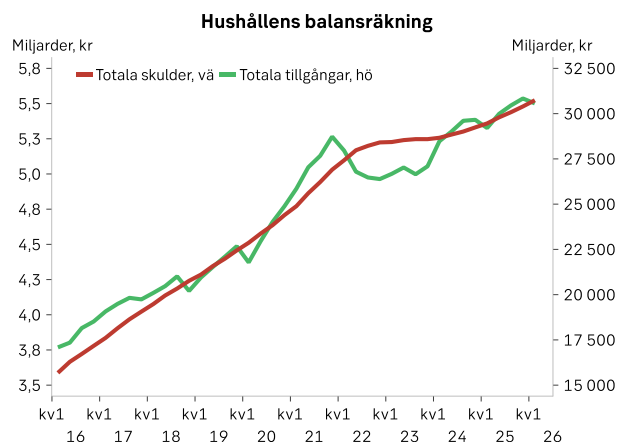
Framtidstron hos hushållen sjönk något under slutet av kvartalet, med en mer dämpad syn på ekonomin kommande året. Trots det har hushållen upprätthållit både konsumtionen och sparandet. Bostadsmarknaden har också haft en positiv utveckling med en prisuppgång på 3 procent sedan årsskiftet.

Under det första kvartalet sjönk hushållens förmögenhet med cirka 1 procent till 30 600 miljarder kronor. Nedgången drevs av minskade aktie- och räntetillgångar men mildrades av stigande fastighetstillgångarna.

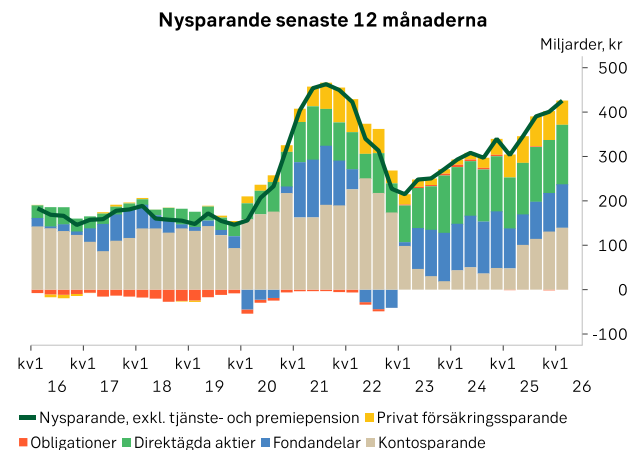


¹ Avrundade siffror bidrar till differens i summering av tabell.

Skulderna växte i en måttlig takt och passerade 5 500 miljarder kronor. Eftersom tillgångarna samtidigt minskade, minskade också hushållens samlade nettoförmögenhet med drygt 300 miljarder kronor. På årsbasis är nettoförmögenhetens tillväxt fortfarande svag ur ett historiskt perspektiv, vilket delvis kan förklaras av stor geopolitisk turbulens det senaste året. Därtill har en svag prisutveckling på bostäder dämpat tillväxten i fastighetstillgångar.



Hushållens nysparande, exkl. tjänste- och premiepension, var något högre under kvartalet jämfört med föregående kvartal och låg strax under snittet för det senaste decenniet. Sparandet skedde främst i aktier.



Kv1 2026, kvartalsförändring ¹	Miljarder	Procent
<i>Ingående värde, tillgångar</i>	30 837	
Räntetillgångar	-97	
Aktietillgångar	-251	
Fastighetstillgångar	77	
<i>Varav nysparande</i>	153	
Utgående värde, tillgångar	30 565	-0,9%
<i>Ingående värde, skulder</i>	5 480	
Bostadslån	29	
CSN-lån	6	
Konsumtionslån	5	
Övriga lån ²	4	
Utgående värde, skulder	5 524	0,8%
Nettoförmögenhet	25 041	-1,2%

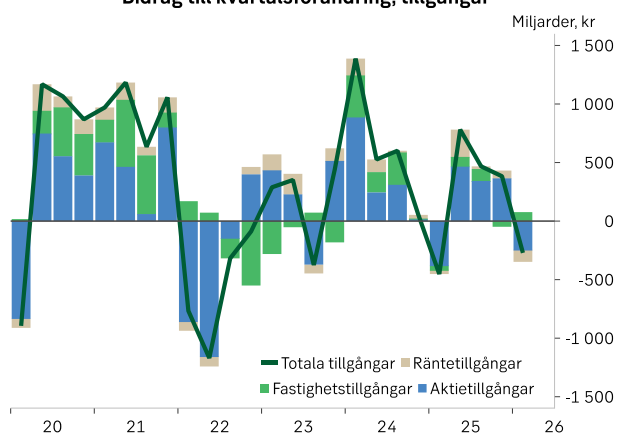
² Övriga lån definieras som utlåning till företagshushåll exklusive bostadslån samt all utlåning till hushållens icke vinstdrivande organisationer.

Turbulent mars ledde till fallande tillgångar

- Ett svagt börskvartal minskar aktie- och räntetillgångar
- Konsumtionslånen växer i en allt snabbare takt

Sammantaget minskade tillgångarna med 272 miljarder kronor till 30 565 miljarder kronor det första kvartalet. Värdepapperskningen drevs till stor del av en skakig och sjunkande börs. Särskilt under mars månad efter USA och Israels attacker mot Iran och andra militära mål runt om persiska viken. Som en effekt av kriget växlades inflationsförväntningarna upp, vilket ledde till kraftigt stigande marknadsräntor och en tydlig nedåtpress på räntetillgångarna. Däremot uppvisade fastighetstillgångarna motståndskraft och steg trots turbulensen.

Bidrag till kvartalsförändring, tillgångar



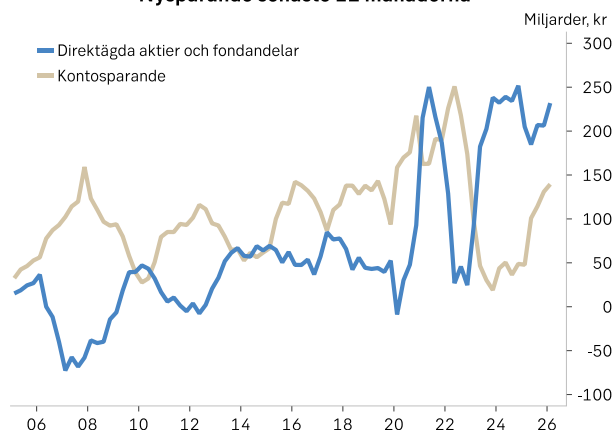
Trots att tillgångarna sjönk med knappt 1 procent under kvartalet har de stigit med nästan 5 procent på ett års sikt, vilket är en något långsammare takt än snittet för de senaste tio åren. Ett negativt börskvartal har heller inte påverkat aktietillgångarnas årsförändring nämnvärt, som fortsatt ligger runt det historiska snittet. Fastighetstillgångarna utvecklas däremot fortfarande i en betydligt långsammare takt än vad de gjort det senaste decenniet. Från den första april infördes nya bolåneregler vilka väntas ge en skjuts till boprisutvecklingen framöver. Om så blir fallet bör vi se en mer tydlig ökning av värdet på fastighetstillgångarna kommande kvartal.

Hushållens köpkraft har stärkts i år, dels från reallöneökningar, dels i form av stimulanser från finanspolitiken såsom förstärkt jobbskatteavdrag. Den reala disponibla inkomsten är rekordhög, och det syns i form av att såväl konsumtion som sparande har ökat. Hushållen har de senaste 12 månaderna sparat nästan 430 miljarder kronor, tjänste- och premiepensioner exkluderade, vilket är i samma storleksordning som motsvarande period första kvartalet 2022, innan inflationschocken nått sin kulmen.

Nysparandet minskade markant under 2022 och 2023 i samband med att inflationen och bolåneräntorna kraftigt steg. Under 2024 steg nysparandet igen, först försiktigt och sedan mer tydligt under 2025. Historiskt har hushållen i regel haft ett högre sparande på konto än i värdepapper. Men sedan andra kvartalet 2023, då nysparandet började stiga igen, har hushållen tydligt prioriterat värdepapper framför konto. En förklaring till det kan vara att sparandet på konto var väldigt

högt åren innan och många haft möjlighet att bygga upp en stor buffert. En annan förklaring kan vara att världsbörsen generellt utvecklats starkt under de tre senaste åren, vilket tenderar att dra till sig sparpengar.

Nysparande senaste 12 månaderna

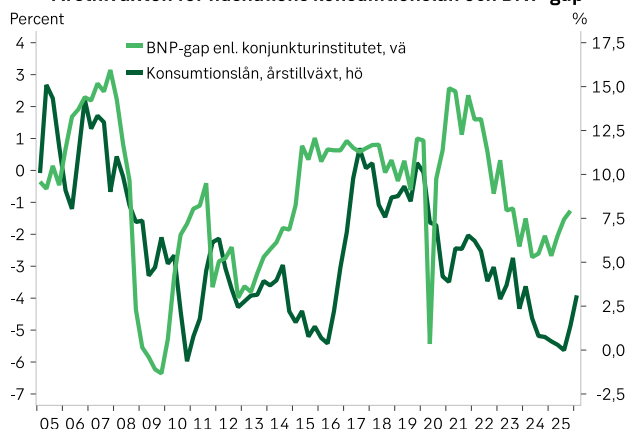


Skulderna stiger stadigt

Skulderna växte brett med 44 miljarder till 5 524 miljarder. Det innebär att hushållens skulder nu vuxit i en allt snabbare takt, två år på raken. Bostadslånen, som motsvarar 78 % av hushållens lånestock, växte i en historiskt måttlig takt. Studielånen fortsatte växa i en historiskt hög takt, om än något långsammare än det föregående kvartalet. Den snabba ökningstakten är troligtvis fortsatt färgad av en hög arbetslöshet som bidragit till längre studietider.

Samtidigt accelererade konsumtionslånen tillväxttakt. Ökningstakten var den snabbaste på två år. Utlåning för konsumtion har en tendens att följa konjunkturen. När konjunkturen är stark tenderar hushållens konsumtion att öka och då även tillväxten i konsumtionslån, om än med viss fördröjning. Andra faktorer kan också påverka konsumtionslånen tillväxt, såsom tillgänglighet och ränteläget (priset på lånen).

Årstillväxten för hushållens konsumtionslån och BNP-gap

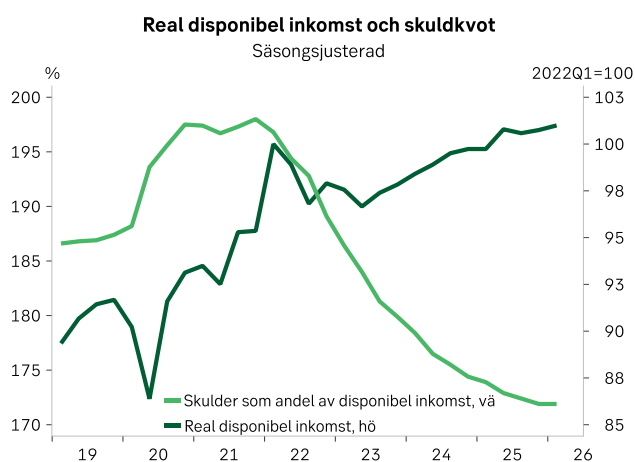


Skulderna som andel av hushållens disponibla inkomst var oförändrad på 172 procent, vilket innebär att den fortsatt befinner sig på den lägsta nivån på över ett decennium. På fyra år har den sjunkit med ungefär 25 procentenheter. I förhållande till tillgångarna steg skuldkvoten något till 18 procent, men är kvar på en historiskt låg nivå.

Fördjupning: Hushållen tar större risker med sin privatekonomi

Hushållens ekonomi är starkare än på länge men under ytan växer risktagandet. Fler väljer rörliga bolån och placerar sitt sparande på börsen, vilket gör hushållen mer sårbara för både räntehöjningar och börsfall.

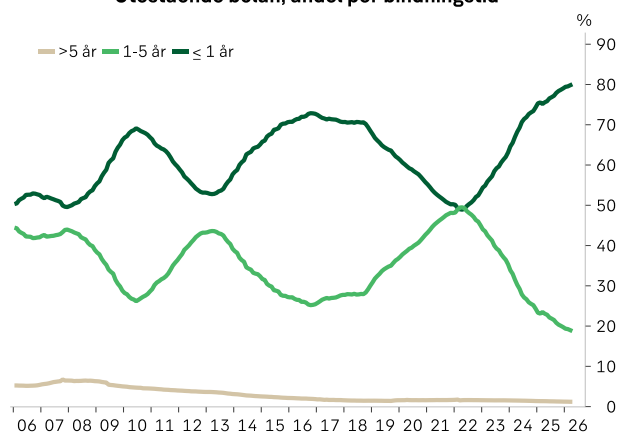
Mot bakgrund av en långvarig svensk lågkonjunktur och hög geopolitisk osäkerhet har hushållen fokuserat på att stärka sina privatekonomier de senaste åren. Hushållens sparkvot har varit hög samtidigt som skulderna i förhållande till både inkomst och tillgångar minskat kraftigt sedan slutet på 2021. I takt med att Riksbanken började sänka styrräntan för två år sedan har dessutom ränteutgifter i förhållande till inkomsten minskat stadigt.



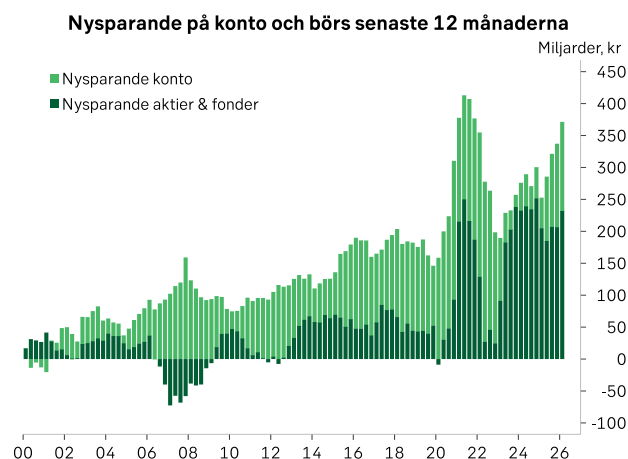
Hushållen inleder 2026 med rekordstark köpkraft, mätt som real disponibel inkomst. Regeringens expansiva och plånboksinriktade finanspolitik väntas stärka hushållens köpkraft ytterligare under året.

Sammantaget framstår hushållens motståndskraft för ekonomiska chocker som starkare än på länge, omvärldsosäkerheten till trots. Mellan raderna börjar dock ett nytt, alltmer risktagande, beteende att skönjas. Skulderna har de senaste kvartalen börjat växa i en snabbare takt, även om det fortfarande sker långsammare än historiskt genomsnitt. Samtidigt har hushållen börjat ta större ränterisk med merparten av sina skulder. Andelen utestående bolån med en bindningstid som understiger 1 år är rekordhög på 80 procent, vilket kan jämföras med 50 procent i maj 2022, när Riksbanken först började höja styrräntan för att motverka inflationschocken. Hushållen står på så vis mindre skyddade mot en eventuell ny räntechock.

Utestående bolån, andel per bindningstid



Dessutom tar hushållen allt större risker med sitt löpande sparande. Det senaste året har hushållens nysparande på börsen i form av aktier och fonder överstigit det på konto, men det historiska mönstret är att en större del läggs på konto. Nysparandet i aktier och fonder har stått för ungefär 75 procent av det totala nysparandet i börs- och kontosparandet de senaste 3 åren. Motsvarande andel de 20 år som föregick pandemin var i snitt 25 procent.



Hushållen verkar därmed ta allt större risk med sin privatekonomi, och har gjort sig känsligare för såväl räntehöjningar som börsfall. Trots färsk erfarenheter av båda tycks minnet vara kort. Det kan vara ett högt spel, inte minst med tanke på hur osäker omvärlden blivit de senaste åren. Sedan kriget i Mellanöstern bröt ut kan hushållen i värsta fall stå sårbara inför en ny inflation- och räntechock. Det tog ungefär tre år för hushållens framtidstro för den egna ekonomin att återhämtas efter fallet 2022, en till chock kan komma att slå ännu hårdare.

Elsa Boyer de la Giroday

Definitioner och källor

Definitioner

Tillgångar	Bostäder, direktägda aktier, tjänstepensioner, privat försäkringssparande, fonder, inlåning (inkl. bankkonto, riksgäldsspar, sedlar och mynt), premiepensionssparande och obligationer
Bostäder	Taxeringsvärde enligt Skatteverkets typkoder och marknadsvärdesberäkning med SCB:s köpeskillingskoefficient.
Skulder	Bostads-, konsumtions-, CSN- och övriga lån
Nettoförmögenheten	Tillgångar – skulder
Skuldkvot	Skulder/Tillgångar
Nysparande	Nettotransaktioner i respektive kategori

Källor

- Pensionsmyndigheten
- SEB
- Svensk Försäkring
- Statistiska centralbyrån (SCB)
- Mäklarstatistik
- OMX Nordic, S&P Global och STOXX
- Konjunkturinstitutet

Denna rapport publicerades 4 juni 2026

Américo Fernández

Privatekonom
070-739 45 64

David Henriksson

Pressansvarig
070-739 39 82

Elsa Boyer de la Giroday

Analytiker
070-739 35 89

Amie Berglund

Analytiker
070-739 41 51

SEB Privatekonomi, AS8, SE-169 79 Solna